

TẠP CHÍ XÃ HỘI HỌC TIẾNG VIỆT ra đời vào năm 1983 theo giấy phép số 26/XB-BC, ngày 1/1/1983 của Bộ Văn hóa và Thông tin. Tiền thân của Tạp chí Xã hội học tiếng Việt là tờ “Thông báo Xã hội học” được phát hành vào năm 1982. Tạp chí Xã hội học là cơ quan ngôn luận của Viện Xã hội học, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam và ngành Xã hội học. Đây cũng là diễn đàn khoa học của giới nghiên cứu, giảng dạy và ứng dụng xã hội học, góp phần thúc đẩy công tác nghiên cứu và đào tạo xã hội học ở Việt Nam. Hiện nay, Tạp chí Xã hội học được tổ chức và hoạt động theo Giấy phép hoạt động Báo chí, Luật Báo chí và các văn bản pháp quy khác

về Báo chí và Quy chế Tổ chức và hoạt động của các tạp chí trong Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

Tạp chí Xã hội học tiếng Việt có chức năng chính là phản biện, biên tập, công bố những công trình khoa học của các nhà nghiên cứu trong lĩnh vực xã hội học, đảm bảo đúng tôn chỉ và mục đích của Tạp chí (Quyết định số 1168/QĐ-KHXH, ngày 24/8/2021 về Quy định Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức và hoạt động của Viện Xã hội học của Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam).

Hội đồng biên tập của Tạp chí bao gồm các nhà khoa học, các chuyên gia có uy tín và nhiều kinh nghiệm trong công tác xét duyệt, phản biện các bài gửi đến Tòa soạn. Tổng Biên tập đầu tiên của Tạp chí là GS. Vũ Khiêu (giai đoạn 1983-1988). Các Tổng Biên tập tiếp theo là PGS. Trương Lai (1989-2000), GS.TS. Trịnh Duy Luân (2000-2001 và 2006-2011), PGS.TS. Mai Quỳnh Nam (2001-2005) và GS.TS. Đặng Nguyên Anh (2012 đến nay).

Tạp chí Xã hội học tiếng Việt xuất bản 4 số/năm, đến nay đã xuất bản được 156 số. Về mặt bố cục, hiện nay Tạp chí Xã hội học tiếng Việt được chia thành 5 phần chính bao gồm: 1) Xã hội học thực nghiệm; 2) Sự kiện và nhận định; 3) Trao đổi nghiệp vụ; 4) Xã hội học thế giới và 5) Thông tin Xã hội học.

Sự phát triển của Tạp chí Xã hội học tiếng Việt được chia thành ba giai đoạn chính. Từ năm 1983-1986, đây là thời kỳ ngành Xã hội học còn tương đối mới ở Việt Nam. Nhằm giúp người đọc định hình vị trí, vai trò của xã hội học trong hệ thống khoa học xã hội ở Việt Nam, các bài viết của Tạp chí Xã hội học tiếng Việt tập trung giới thiệu những kiến thức cơ bản về xã hội học, lý thuyết và phương pháp nghiên cứu xã hội học, các chủ đề nghiên cứu xã hội học tại một số nước xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu và trên thế giới, từ đó góp phần định hướng, lựa chọn phương pháp và vấn đề nghiên cứu phù hợp với thực tiễn Việt Nam.

Giai đoạn 1987- 2007, đây là thời kỳ Việt Nam chuyển đổi từ nền kinh tế tập trung quan liêu bao cấp sang nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa vì vậy các bài viết của Tạp chí cũng tập trung phản ánh quá trình chuyển đổi xã hội trong giai đoạn này. Các nội dung bài viết trong này giai này tìm hiểu những biến đổi xã hội dưới tác động của quá trình Đổi mới như vấn đề dân số - kế hoạch hóa gia đình, biến đổi phân tầng xã hội trong xã hội nông thôn,... Những bài viết đã góp phần cung cấp luận cứ khoa học cho việc hoạch định đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước trong giai đoạn đổi mới đất nước.

Từ năm 2008 đến nay, đây là thời kỳ chuyển đổi kinh tế – xã hội ở Việt Nam theo hướng phát triển bền vững và hội nhập quốc tế. Các bài viết của Tạp chí trong giai đoạn này đã bám sát những biến đổi của xã hội dưới góc nhìn xã hội học. Những chủ đề như khủng hoảng toàn cầu, biến đổi khí hậu, suy thoái môi trường, mô hình phát triển và quản lý phát triển xã hội bền vững, di dân và tái định cư, phân tầng xã hội và bất bình đẳng xã hội, các tổ chức xã hội dân sự,... đã được làm rõ qua những bài viết được đăng tải trên Tạp chí.

Trong suốt quá trình hình thành và phát triển của mình, Tạp chí Xã hội học tiếng Việt đã ngày càng nâng cao về chất lượng bài đăng, hoàn thiện về quy trình hoạt động. Các quy chuẩn về nguồn trích dẫn, tài liệu tham khảo, quy trình phản biện, quy trình biên tập, tóm tắt nội dung đã dần được áp dụng theo chuẩn mực quốc tế.

HOÀNG VŨ LINH CHI

Tài liệu tham khảo

1. Viện Xã hội học. 2017. *Viện Xã hội học 40 năm phát triển và hội nhập (1977 – 2017)*, NXB Khoa học Xã hội, Hà Nội.
2. Cổng thông tin điện tử Viện Xã hội học, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam (<http://ios.vass.gov.vn/noidung/tapchi/lists>)